

Na vaše dotazy odpovídá prof. MVDr. Z. Knotek, CSc.

Veterinární poradna



Tradičně chováme kokršpaněly. S úspěchem jsme odchovali více než sto štěňat. Za ta dlouhá léta jsme se samozřejmě setkali i s některými běžnými komplikacemi. V současné době ale řešíme vážný problém u jedné tříleté fenky. Před třemi měsíci porodila čtyři zdravá štěňata a s úspěchem je i odkojila. Zhruba před dvěma týdny jsme však u ní pozorovali změnu chování, zejména zvýšenou unavitelnost i při běžné procházce. Při bližším pozorování jsme odhalili i zhoršené dýchání. Při návštěvě veterinárního lékaře byla potvrzena srdeční komplikace označená jako arytmie. Byli jsme upozorněni, že se jedná o onemocnění, které je třeba ihned léčit, jinak můžeme fenku ztratit. Rádi bychom jí pomohli, i kdyby už nemohla být využita k chovu. Jaká je naděje na uzdravení?

P. a L. N., Karlovy Vary

Odborný termín srdeční arytmie zahrnuje poměrně širokou škálu onemocnění funkce srdce, pro která jsou společnými jmenovateli poruchy v mechanismu tvorby srdečních impulsů, komplikace při jejich vedení nebo kombinace obou forem. Srdce je jako orgán vybaveno několika základními centry (pacemakery), která generují elektrické impulsy pro koordinovanou práci myokardu obou síní i komor. Pokud je tvorba elektrických vzruchů narušena, dochází k narušení přirozené souhry v různé míře. Rovněž jakákoliv překážka přirozeného šíření informací vede k opoždění svalových stahů nebo jejich nekoordinované aktivitě. Vzhledem k tomu, že srdce je ústředním orgánem rozvodu krve k jednotlivým tkáním a orgánům, jsou závažné formy arytmií neslučitelné s plnohodnotným životem. Pokud je u pacienta vysloveno podezření na srdeční arytmiu, je nutno míru poškození přesněji charakterizovat. K tomu slouží klinické vyšetření doplněné pečlivě zhotovenými rentgenologickými projekcemi, vyšetřením srdce kvalitním ultrasonografem (včetně posouzení průtoku krve jed-

notlivými částmi srdce pomocí Dopplerovské techniky). Následuje speciální vyšetření pomocí elektrokardiografického zařízení. Cílem všech těchto vyšetření je blíže specifikovat místo a rozsah poruchy a současně předpovědět pravděpodobnost zvládnutí konkrétní formy srdeční arytmie. Odlišují se poruchy sinusových a supraventrikulárních impulsů, poruchy komorových impulsů a poruchy jejich vedení. Přesné vymezení arytmie je velmi důležité, neboť je třeba vyloučit nesprávné použití jinak běžně používaných léků pro kardiaky. V tomto směru je nutno varovat před laickou léčbou, neboť léky typu digoxinu mohou být při arytmiích kontraindikovány. Podle toho, jak zasahují do generace vzruchů a jejich vedení, jsou arytmiika rozdělována do několika kategorií. Mezi účinné látky, které jsou v případě srdečních arytmií ve veterinární medicíně používány, patří atenolol, diltiazem, chinidin, lidokain, propranolol, prokainamid, verapamil a další. Pacient, který zahájil terapii některým z uvedených antiarytmik, by měl být velmi pečlivě sledován. I při sebelepší volbě léků a jejich kombinaci může totiž hrozit buď riziko jejich nedostatečného účinku, nebo naopak nástup proarytmického efektu. Kromě nápravy koordinace srdeční činnosti je pozornost zaměřena i na další neméně závažné faktory nemoci. Patří mezi ně důsledná pozornost věnovaná udržení optimální hmotnosti pacienta (zjednodušeně boj s nadváhou), omezení negativních dopadů omezené činnosti srdce na další orgány - postupné odstranění edémů a podpora funkce jater a ledvin. Vzhledem k tomu, že srdeční funkce jsou do značné míry ovlivněny aktivitou minerálních látek a jejich iontů (sodík, draslík, hořčík, vápník, chloridy), je velká pozornost věnována i nabídce vhodné diety, která obsahuje ideální zastoupení těchto látek. Méně závažné formy arytmií umožňují pacientovi při včasné zahájené léčbě plnohodnotný život, rozsáhlejší postižení v pokročilejších formách mohou být spojena s omezeným terapeutickým úspěchem. S přihlédnutím k věku zmiňované-

ho pacienta, úrovní dosavadního výkonu a dostupnosti profesionální péče lze vyslovit spíše příznivou prognózu.

Zajímalo by mne, zda jsou u nás některá plemena psů zakázána. Od sestry, která žije v Rakousku, vím, že tam proběhla kampaň proti chovu a šlechtění některých moderních plemen psů a koček. Jaká je situace u nás? *O. E., Chomutov*

Jedná se o velmi závažnou otázku. V současné době jsou u nás právně regulovány (a v některých případech přímo zakázány) spíše některé nekalé aktivity. Klasickým příkladem může být organizování psích zápasů. Několik let jsou též zakázány některé kosmetické úpravy, mezi které dříve patřilo především kupírování uší a ocásků vybraných plemen psů. Ačkoliv se občas můžeme setkat s naprosto neuvěřitelnými zprávami „o praktikách v České republice“, tyto zprávy se neopírají o solidní a prověřené informace. Osobně nepovažuji za správnou mediální kampaň proti chovu některých takzvaných bojových plemen. Opakovaně je prokazováno, že dokumentované incidenty napadení člověka jsou vyvolány předchozím nevhodným chováním poraněné osoby a zejména závažnými chybami ve výcviku psa (včetně trýznění majitelem a jeho rodinnými příslušníky) a nedostatečným zabezpečením před jeho únikem. Většinu poranění, která mají pochopitelně méně závažné následky, způsobují navíc psi běžných drobných plemen. Pokud jde o kampaň proti chovu a šlechtění takzvaných extrémních plemen (obrovská i úplně miniaturní plemena, psi s vrozenou absencí přirozené stavby srsti a deformitami kůže), zde se otevírají základní otázky o hranicích technických možností na jedné straně a zodpovědnosti člověka vůči živým tvorům. V tomto směru bych se přiklonil k názoru, že vědecký potenciál lidské společnosti by se měl orientovat jiným, užitečnějším směrem. ■

AŽ 2 ZDRAVÉ ROKY NAVÍC
 získané způsobem krmení, který vede ke šňhle tělesné kondici, a to od raného štěněčoho věku po celý život psa.
 www.proplan.cz